

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av miljöskyddslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att miljöskyddslagen ändras. Genom ändringarna genomförs de krav på bestämmelserna på lagnivå som det så kallade reviderade luftkvalitetsdirektivet förutsätter.

För att trygga luftkvaliteten skärps de gränsvärden och andra miljökvalitetskrav och miljökvalitetsmål som utfärdats med stöd av lagen avsevärt i och med genomförandet av direktivet.

Det ska liksom för närvarande finnas bestämmelser om möjligheter till undantag när det gäller miljökvalitetskrav i lagen. Det föreslås att det till lagen fogas ett undantag som gäller förlängning av tidsfristerna för gränsvärdena och att tillämpningen av det undantag som gäller vintertida sandning preciseras. Möjligheten till undantag när det gäller bidrag till luftföroreningar som härstammar från naturliga källor ska också genomföras nationellt.

Det föreslås att nya bestämmelser om övervakning av luftkvaliteten fogas till lagen och att ansvaret för övervakningen preciseras. Utöver uppföljningsområdena för luftkvaliteten föreslås det att det fastställs nya territoriella enheter för genomsnittlig exponering. Dessutom föreslås det bestämmelser om en ny typ av mätstation, nämligen superstationer för övervakning. Ett nytt krav är också att övervakningen av luftkvaliteten ska ordnas på högbelastade platser för luftföroreningar. En central ändring som hänför sig till de utvärderingsmetoder som används vid övervakningen av luftkvaliteten är möjligheten att i större utsträckning använda modelleringstillämpningar för luftkvalitet. Största delen av de krav på övervakning som direktivet förutsätter ska genomföras med stöd av lag.

Till lagen fogas nya bestämmelser om tillhandahållande av information om luftkvaliteten samt nya och strängare bestämmelser om planer för förbättring av luftkvaliteten. Kravet på att utarbeta en färdplan för luftvården är helt nytt. Andra plantyper som kvarstår är luftvårdsplaner och handlingsplaner på kort sikt. Dessutom utvidgas tillämpningsområdet för skyldigheten att bedriva gränsöverskridande samarbete.

Det föreslås att det till lagen fogas bestämmelser om informationsresursen för luftkvaliteten. Bestämmelserna grundar sig i stor utsträckning på det nuvarande datasystemet för miljövårdsinformation.

Till lagen fogas de nya bestämmelser om sökande av ändring och rätt att inleda ärenden som direktivet förutsätter.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2027 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 11 december 2026.

Lag

om ändring av miljöskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i miljöskyddslagen (527/2014) 5 § 1 mom. 19 punkten, 143–148 §, 190 § 4 mom., 191 §, rubriken för 195 §, 209 § 2 mom. och 211 a §,

sådana de lyder, 5 § 1 mom. 19 punkten i lag 49/2019, 143 § i lagarna 49/2019, 283/2023 och 817/2025, 144 § i lag 49/2019, 145 § i lagarna 1068/2016, 1064/2017 och 283/2023, 146 § i lag 283/2023, 147 § i lagarna 327/2016 och 817/2025, 148 § i lag 817/2025, 190 § 4 mom. och 191 § i lag 817/2025, rubriken för 195 § i lag 1420/2019, 209 § 2 mom. i lag 384/2016 och 211 a § i lag 283/2023, samt

fogas till 5 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 882/2018 och 49/2019, nya 6 a och 20–41 punkter, till lagen nya 142 a–142 d, 144 a, 144 b, 145 a–145 e, 146 a, 147 a, 147 b och 148 a §, till 186 §, sådan den lyder i lag 817/2025, ett nytt 3 mom. och till lagen nya 186 a, 194 a och 194 b § som följer:

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

---

6 a) *miljökvalitetsmål* ett specifikt mål för tillståndet i miljön som anges i Europeiska unionens lagstiftning eller i nationell lagstiftning,

---

19) *nationella åtaganden om utsläppsminskning* i direktivet om nationella utsläppstak för Finland fastställda utsläppsminskningar för vissa utsläpp till luften som ska uppnås under målkalendaråret och som uttrycks som en procentandel av de totala utsläppen under år 2005,

20) *luftkvalitetsdirektivet* Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/2881 om luftkvalitet och renare luft i Europa,

21) *luft* utomhusluften i troposfären med undantag för arbetsplatser, där bestämmelser om hälsa och säkerhet på arbetsplatsen tillämpas och områden dit allmänheten normalt inte har tillträde,

22) *platser i urban bakgrund* platser i tätorts- och förortsmiljö där föroreningskoncentrationerna är representativa för den allmänna tätortsbefolkningens exponering,

23) *platser i regional bakgrund* platser i landsbygdsmiljö där föroreningskoncentrationerna är representativa för den allmänna landsbygdsbefolkningens, växtlighetens och de naturliga ekosystemens exponering,

24) *luftvårdsplan* en plan där strategier och åtgärder fastställs för att uppnå gränsvärden, målvärden eller skyldigheter för genomsnittlig exponeringsminskning när dessa har överskridits,

25) *färdplan för luftvården* en luftvårdsplan som antagits innan tidsfristen för att uppnå gränsvärden och målvärden har löpt ut och som fastställer strategier och åtgärder för att uppnå dessa gränsvärden och målvärden inom tidsfristen,

26) *kortsiktig handlingsplan* en plan med nödgärder som ska vidtas på kort sikt för att minska den omedelbara risken för eller varaktigheten av överskridande av tröskelvärden för larm,

27) *modelleringsstillämpningar för luftkvalitet* tillämpning av ett modelleringsystem, i betydelsen av en kedja av modeller och undermodeller, inbegripet alla nödvändiga indata, och eventuell efterbehandling,

28) *högbelastade platser för luftföroreningar* platser inom ett uppföljningsområde för luftkvaliteten med de högsta koncentrationer som befolkningen sannolikt kommer att vara direkt eller indirekt utsatt för under en period som är betydande i förhållande till den medelvärdesperiod som gränsvärdena eller målvärdena avser, inbegripet där föroreningsnivån i hög grad påverkas av utsläppen från betydande föroreningskällor, såsom närliggande belastade och kraftigt trafikerade vägar, en enskild industrikälla eller ett industriområde med många källor, hamnar, flygplatser, uppvärmning av bostäder eller en kombination av dessa,

29) *bidrag från naturliga källor* utsläpp av föroreningar som inte direkt eller indirekt orsakas av mänsklig verksamhet, inklusive naturfenomen såsom vulkanutbrott, seismisk aktivitet, geotermisk aktivitet, naturligt förekommande skogs- och gräsbränder, hårda vindar, partiklar med havssalt eller atmosfärisk resuspension eller transport av naturliga partiklar från torra områden,

30) *uppföljningsområde* ett område som i statsrådets förordning (x/x) avgränsats för utvärdering och förvaltning av luftkvaliteten,

31) *territoriell enhet för genomsnittlig exponering* ett område som utsetts i statsrådets förordning (x/x) för att fastställa indikatorn för genomsnittlig exponering och som motsvarar en Nuts 1- eller Nuts 2-region enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1059/2003 (20) eller en kombination av två eller flera angränsande Nuts 1- eller Nuts 2-regioner, förutsatt att deras totala sammanlagda storlek är mindre än den medlemsstatens hela territorium och inte överstiger 85 000 km²,

32) *förorening* ämnen i luften som kan ha skadliga effekter på människors hälsa eller på miljön,

33) *totalt nedfall* den totala mängden föroreningar som överförs från atmosfären till ytor, såsom mark, växtlighet, vatten eller byggnader inom ett visst område under en viss tid,

34) *gränsvärde* en koncentration som fastställts på grundval av vetenskaplig kunskap, i syfte att undvika, förebygga eller minska de skadliga effekterna på människors hälsa eller på miljön, som ska uppnås inom en viss tid och som därefter inte får överskridas,

35) *tröskelvärde för larm* en koncentration över vilken en kortvarig exponering av befolkningen som helhet utgör en hälsorisk och vid vilken medlemsstaterna omedelbart ska vidta åtgärder,

36) *tröskelvärde för information* en koncentration över vilken en kortvarig exponering utgör en hälsorisk för särskilt känsliga och utsatta grupper, och vid vilken omedelbar och adekvat information är nödvändig,

37) *långsiktigt mål* en koncentration som ska uppnås på lång sikt i syfte att ge ett effektivt skydd för människors hälsa och för miljön, utom i de fall detta inte kan ske genom rimliga åtgärder,

38) *målvärde* en koncentration som fastställts på grundval av vetenskaplig kunskap, i syfte att undvika, förebygga eller minska skadliga effekter på människors hälsa eller på miljön, och som där det är möjligt ska uppnås inom en viss tid,

39) *skyldighet för genomsnittlig exponeringsminskning* en procentuell minskning av den genomsnittliga exponeringen, uttryckt som en indikator för genomsnittlig exponering, av befolkningen i en territoriell enhet för genomsnittlig exponering, som fastställts i syfte att minska skadliga effekter på människors hälsa och som ska uppnås inom en viss tid och därefter inte får överskridas,

40) *nivå* koncentration av en förorening i luften eller deposition av en förorening på ytor, vid en given tidpunkt,

41) *känsliga och utsatta grupper* de befolkningsgrupper som är permanent eller tillfälligt känsligare eller mer utsatta för effekterna av exponering för luftföroreningar än genomsnittsbe-folkningen, som en följd av särskilda egenskaper som gör exponeringens hälsoeffekter mer ut-talade eller eftersom de är känsligare eller har en lägre tröskel för hälsoeffekter eller har nedsatt förmåga att skydda sig själva,

---

142 a §

Ordnande av övervakningen av luftkvaliteten på uppföljningsområden och i territoriella enheter för genomsnittlig exponering

Övervakningen av luftkvaliteten på uppföljningsområden och i territoriella enheter för ge-nomsnittlig exponering ska ordnas med iakttagande av kraven på övervakning avseende de för-oreningar som ska mätas, utvärderingströsklar och utvärderingskriterier, antalet provtagnings-punkter och deras placering, utvärderings- och referensmätmetoder samt kvalitetskrav för data. Syftet med övervakningen är att samla in data om föroreningskoncentrationer i luften med stöd av 141 § i denna lag för att utvärdera efterlevnaden av de miljö kvalitetskrav och miljömål som föreskrivits för att trygga luftkvaliteten.

Varje kommun som ingår i ett uppföljningsområde för luftkvalitet ansvarar för övervakningen av luftkvaliteten inom det egna området. Esbo, Helsingfors, Grankulla och Vanda sköter dock gemensamt övervakningen av luftkvaliteten på så sätt att Samkommunen Helsingforsregionens miljö tjänster, nedan HRM, ansvarar för övervakningen för deras räkning. Meteorologiska insti-tutet ansvarar för övervakningen av luftkvaliteten på platser i regional bakgrund. Meteorolo-giska institutet är också det referenslaboratorium som utsetts med stöd av 25 § att utföra mät-ningar och modelleringar av luftkvaliteten och det ansvarar för främjandet av noggrannheten hos modelleringstillämpningar som hänför sig till utvärderingsmetoder. Tillstånds- och tillsyns-verket ska ha kännedom om luftkvaliteten och se till att den övervakning av luftkvaliteten som avses i denna paragraf har ordnats inom dess verksamhetsområde i enlighet med de krav som gäller för övervakningen.

HRM ansvarar utöver det som föreskrivs i 2 mom. för övervakningen av koncentrationerna av ultrafina partiklar på högbelastade platser för luftföroreningar. Antalet mätstationer som an-vänds för denna övervakning i hela Finland ska vid behov justeras, så att antalet uppfyller det krav som hänför sig till invånarantalet och som avses i punkt D i bilaga III i luftkvalitetsdirek-tivet, vilken anknyter till artikel 9 i det direktivet.

HRM, Tammerfors kommun och Kuopio kommun ansvarar utöver det som föreskrivs i 2 mom. för övervakningen av efterlevnaden av skyldigheterna för genomsnittlig exponerings-minskning inom de territoriella enheterna för genomsnittlig exponering. Tammerfors kommun och Kuopio kommun svarar båda för var sin permanenta urbana bakgrundsstation och HRM för två sådana stationer, vid vilka det kontinuerligt mäts sådana föroreningskoncentrationer som hör till tillämpningsområdet för dessa skyldigheter. Antalet mätstationer som används för denna övervakning inom de territoriella enheterna för genomsnittlig exponering ska vid behov juste-ras, så att antalet uppfyller det krav som hänför sig till invånarantalet och som avses i punkt B i bilaga III i luftkvalitetsdirektivet, vilken anknyter till artikel 9 i det direktivet.

Kostnaderna för den övervakning av luftkvaliteten som avses i 3 och 4 mom. täcks inom ra-men för det anslag som anvisats i statsbudgeten.

Genom förordning av statsrådet kan det utfärdas närmare bestämmelser om kraven på i denna paragraf avsedd övervakning, om ordnandet av övervakningen och om den ansvarsfördelning som hänför sig till ordnandet av övervakningen i enlighet med bestämmelserna i luftkvalitets-direktivet och i kommissionens genomförandeakter som antagits med stöd av direktivet.

142 b §

Ordnande av övervakningen av luftkvalitet vid superstationer för övervakning

Övervakningen av luftkvaliteten vid superstationer för övervakning ska ordnas med iakttagande av kraven på övervakning avseende de föroreningar som ska mätas, antalet provtagningspunkter och deras placering, utvärderings- och referensmätmetoder samt kvalitetskrav för data. Syftet med övervakningen är att samla in data om föroreningskoncentrationer i luften.

Meteorologiska institutet ansvarar för övervakningen av luftkvalitet vid tre superstationer för övervakning på platser i regional bakgrund och Meteorologiska institutet, HRM och Helsingfors universitet ansvarar tillsammans för övervakningen av luftkvalitet vid en superstation för övervakning på en plats i urban bakgrund. Antalet superstationer för övervakning i hela Finland ska vid behov justeras så att det uppfyller de krav som hänför sig till invånarantal och areal och som föreskrivs i artikel 10.1 i luftkvalitetsdirektivet.

En eller flera av de superstationer för övervakning på platser i regional bakgrund som avses i 2 mom. kan vara gemensamma med en annan EU-medlemsstat. Kostnaderna för den övervakning som ordnas vid den superstation för övervakning på en plats i urban bakgrund som avses i 2 mom. fördelas mellan Meteorologiska institutet, HRM och Helsingfors universitet enligt hur superstationens skyldigheter att utföra mätningar fördelar sig mellan dem. HRM ansvarar för det tillhandahållande av information som avses i 144 a § när det gäller övervakningsdata från superstationen för övervakning på en plats i urban bakgrund.

På övervakningen av luftkvaliteten enligt denna paragraf tillämpas vad som i 142 a § 2 mom. föreskrivs om Meteorologiska institutets uppgift att vara det referenslaboratorium som utsetts med stöd av 25 §. Tillstånds- och tillsynsverket ska se till att den övervakning av luftkvaliteten som avses i denna paragraf har ordnats inom dess verksamhetsområde i enlighet med kraven på övervakningen.

Kostnaderna för den övervakning av luftkvaliteten som avses i denna paragraf täcks inom ramen för det anslag som anvisats för uppgiften i statsbudgeten.

Genom förordning av statsrådet kan det utfärdas närmare bestämmelser om kraven på i denna paragraf avsedd övervakning, om ordnandet av övervakningen och om den ansvarsfördelning som hänför sig till ordnandet av övervakningen i enlighet med bestämmelserna i luftkvalitetsdirektivet.

142 c §

Lämnande av övervakningsdata om luftkvaliteten till Europeiska kommissionen

Meteorologiska institutet ska till Europeiska kommissionen lämna de övervakningsdata om luftkvaliteten som baserar sig på övervakningen enligt 142 a och 142 b § på det sätt som förutsätts i artikel 23 i luftkvalitetsdirektivet. Bestämmelser om den informationsresurs för luftkvaliteten som ska användas för insamling av data finns i 142 d §.

Närmare bestämmelser om lämnande av övervakningsdata om luftkvaliteten till Europeiska kommissionen får utfärdas genom förordning av statsrådet i enlighet med luftkvalitetsdirektivet och de genomförandeakter som kommissionen antar med stöd av det.

142 d §

Informationsresurs för luftkvaliteten

Informationsresursen för luftkvaliteten används för övervakning av luftkvaliteten och för insamling och annan behandling av data för den rapportering och andra myndighetsuppgifter som

förutsätts i luftkvalitetsdirektivet. Meteorologiska institutet är registerförare för informationsresursen för luftkvaliteten.

Meteorologiska institutet ska i informationsresursen för luftkvaliteten föra in sådana uppgifter om sitt eget ansvarsområde som är väsentliga med tanke på dess användningsändamål enligt 1 mom. Varje kommun och HRM ska lämna motsvarande uppgifter om sina ansvarsområden till Meteorologiska institutet för lagring i informationsresursen.

Meteorologiska institutet ska publicera de övervakningsdata om luftkvaliteten som lagrats i informationsresursen via det allmänna datanätet.

Närmare bestämmelser om de data som ska föras in i informationsresursen för luftkvaliteten och lämnas in för lagring samt om publicering av dem via det allmänna datanätet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

143 §

Skyldighet att i övrigt följa tillståndet i miljön

Kommunen ska med ändamålsenliga metoder inom sitt område i behövlig omfattning följa tillståndet i miljön, på det sätt som de lokala förhållandena kräver. Tillstånds- och tillsynsverket ska inom sitt verksamhetsområde följa tillståndet i miljön.

Tillstånds- och tillsynsverket ska i samarbete med Finlands miljöcentral, som en del av uppföljningen enligt 6 mom., sköta övervakningen enligt artikel 9 i direktivet om nationella utsläppstak av skadliga ekologiska förändringar i ytvatten orsakade av utsläpp till luften. Naturresursinstitutet ska på skogsmarker sköta övervakningen enligt den artikeln och Meteorologiska institutet ska sköta belastningsövervakningen enligt den artikeln av ozon. Miljöministeriet ska på våtmarker låta utföra övervakningen enligt den artikeln. Övervakningen ska ordnas med iakttagande av bestämmelserna i artikel 9.1 och 9.2 i direktivet om nationella utsläppstak.

Finlands miljöcentral ska också sköta de uppgifter i fråga om uppföljning av tillståndet i miljön som den har enligt separata bestämmelser annanstans i lagstiftningen.

Uppföljningsinformationen ska offentliggöras och ges behövlig publicitet. Uppgifter om informationen ska dessutom lämnas till Europeiska unionen i enlighet med vad som förutsätts i Europeiska unionens lagstiftning.

Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om hur uppföljningen av tillståndet i miljön ska ordnas, om uppföljnings- och bedömningsmetoderna och kvalitetskraven för dem samt om offentliggörande av uppföljningsinformationen och lämnande av den till Europeiska unionen.

I lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen och bestämmelser som utfärdats med stöd av den föreskrivs det om uppföljning av yt- och grundvatten samt av Östersjöns tillstånd i samband med vattenvård och havsvård samt om den information som ska lämnas om uppföljningsinformationen.

144 §

Förvaltning av luftkvaliteten

Luftkvaliteten ska förvaltas på uppföljningsområden och i territoriella enheter för genomsnittlig exponering. Syftet med förvaltningen av luftkvaliteten är att upprätthålla en god luftkvalitet och att förbättra luftkvaliteten, samt att hålla föroreningskoncentrationerna i luften på en nivå som uppfyller de miljö kvalitetskrav som föreskrivits med stöd av 141 § och som överensstämmer med de målvärden som föreskrivits med stöd av den paragrafen. Vid strävan efter att uppnå målvärdena för ozon ska ozonets spridning i atmosfären, meteorologiska förhållanden samt flyktiga organiska föreningar från biogena källor beaktas i den mån de kan påverkas till skäliga kostnader.

Kommunen ansvarar med till buds stående medel för förvaltningen av luftkvaliteten inom sitt eget område. Om förvaltningen av luftkvaliteten i vissa situationer enligt kommunens bedömning förutsätter åtgärder som berör antingen sådana statliga landsvägar som enligt lagen om trafiksystem och landsvägar (503/2005) omfattas av en livskraftscentrals underhållsansvar eller åtgärder som är mer omfattande än regionala åtgärder, ska kommunen underrätta Tillstånds- och tillsynsverket om saken. Tillstånds- och tillsynsverket ska i dessa situationer se till att de myndigheter som har faktiska möjligheter att påverka luftkvaliteten samarbetar och samordnar åtgärderna för att förvalta luftkvaliteten. Myndigheter som ska inbjudas att delta i samarbetet är Tillstånds- och tillsynsverket, kommunen eller kommunerna samt livskraftscentralen. Vid behov ska också miljöministeriet inbjudas att delta i samarbetet.

Närmare bestämmelser om förvaltningen av luftkvaliteten och om ansvar i anslutning till den får utfärdas genom förordning av statsrådet i enlighet med vad som föreskrivs i luftkvalitetsdirektivet.

144 a §

Information om luftkvalitetsdata

Allmänheten, miljö- och hälsoorganisationer och andra relevanta organisationer, hälso- och sjukvårdsorgan och näringslivsorganisationer inom industrin ska ges aktuell information om följande:

- 1) information om luftkvaliteten som baserar sig på övervakning av luftkvaliteten enligt 142 a och 142 b §,
- 2) provtagningspunkter,
- 3) överskridningar av de tröskelvärden för information och larm som föreskrivits med stöd av 141 § för att trygga luftkvaliteten,
- 4) luftföreningars inverkan på hälsa och miljö, och
- 5) annan relevant information om luftkvaliteten.

Den information som avses i 1 mom. ska offentliggöras i ett allmänt datanät. Dessutom kan andra lättillgängliga och avgiftsfria kommunikationskanaler användas så att informationen når en så stor publik som möjligt. Bestämmelser om den informationsresurs för luftkvaliteten som ska användas för insamling och offentliggörande av data finns i 142 d §.

För tillhandahållandet av information enligt 1 och 2 mom. ansvarar enligt 142 a och 142 b § de instanser som är ansvariga för övervakningen av luftkvaliteten var och en inom sitt eget ansvarsområde. Institutet för hälsa och välfärd ansvarar dock för tillhandahållandet av sådan information om hälsoeffekter som hör till institutets ansvarsområde och livskraftscentralerna för tillhandahållandet av sådan information som hänför sig till åtgärder som berör statens landsvägar, i fråga om vilka livskraftscentralerna är underhållsansvariga.

Bestämmelser om tillhandahållande av information om planer för förbättring av luftkvaliteten finns i 147 a §. Bestämmelser om tillhandahållande av information om miljöministeriets beslut om förlängning av tidsfristerna för gränsvärdena finns i 147 b §.

Närmare bestämmelser om det tillhandahållande av information som avses i denna paragraf och genomförandet av den samt om ansvarsfördelningen i anslutning till den får utfärdas genom förordning av statsrådet i enlighet med vad som föreskrivs i luftkvalitetsdirektivet.

144 b §

Föreskrifter för tryggande av luftkvaliteten

Kommunen kan [för att trygga luftkvaliteten när ett gränsvärde som föreskrivits med stöd av 141 § eller en skyldighet för genomsnittlig exponeringsminskning överskrids eller] för att genomföra en plan för förbättring av luftkvaliteten som avses i 145, 145 d och 146 § meddela

föreskrifter om begränsande och avbrytande av andra än tillståndspliktiga eller registreringspliktiga verksamheter i syfte att minska utsläppen från dem. Föreskrifterna ska vara skäliga med hänsyn till verksamhetens natur och hur betydande föroreningen av miljön är. Bestämmelser om minskning av utsläpp från trafiken finns annanstans i lagstiftningen.

145 §

Skyldighet att utarbeta en luftvårdsplan

Om de miljö kvalitetskrav som föreskrivits för tryggnad av luftkvaliteten med stöd av 141 § överskrids eller de målvärden som föreskrivits med stöd av den paragrafen inte uppnås, ska den ansvariga aktör som avses i 3 mom. utarbeta eller uppdatera en luftvårdsplan för att uppfylla miljö kvalitetskraven och uppnå miljö kvalitetsmålen i fråga och minska situationens varaktighet.

Om det i en situation som avses i 1 mom. är fråga om flera än ett miljö kvalitetskrav eller miljö kvalitetsmål, ska den ansvariga aktören enligt 3 mom. vid behov utarbeta en enhetlig luftvårdsplan som beaktar alla luftföroreningar i fråga.

Kommunen svarar för utarbetandet av luftvårdsplanen inom sitt område i en situation som avses i 1 mom. I en situation där kommunen bedömer att uppfyllandet av miljö kvalitetskraven och uppnåendet av miljö kvalitetsmålen samt minskandet av situationens varaktighet förutsätter åtgärder som berör sådana statliga landsvägar som enligt lagen om trafiksystem och landsvägar omfattas av en livskraftscentrals underhållsansvar eller åtgärder som är mer omfattande än regionala åtgärder, ska kommunen underrätta Tillstånds- och tillsynsverket om saken. I sådana situationer ska det under ledning av Tillstånds- och tillsynsverket och i samarbete med de myndigheter som ansvarar för förvaltningen av luftkvaliteten enligt 144 § avgöras om ansvaret för att utarbeta luftvårdsplanen gäller endast en myndighet eller om det är fråga om en situation där flera myndigheter ska utarbeta en gemensam luftvårdsplan. Om sådana åtgärder som är mer omfattande än regionala åtgärder enligt Tillstånds- och tillsynsverkets bedömning förutsätter beredning av lagstiftning eller andra åtgärder på nationell nivå, ska verket underrätta miljöministeriet om detta för övervägande av dessa åtgärder.

Om ansvaret för att utarbeta en luftvårdsplan gäller endast en myndighet, ska den myndigheten utarbeta en luftvårdsplan. Om det är fråga om en plan som inbegriper beredning av lagstiftning eller andra åtgärder på nationell nivå, ska miljöministeriet bereda planen för godkännande av statsrådet. Om det är fråga om en situation där flera myndigheter ska utarbeta en gemensam luftvårdsplan, ska planen utarbetas under ledning av Tillstånds- och tillsynsverket i samarbete mellan olika myndigheter och myndigheternas åtgärder ska samordnas sinsemellan. Den gemensamma planen ska innehålla åtgärder som varje myndighet ska vidta för att förbättra luftkvaliteten. Varje myndighet godkänner sina egna åtgärder. Miljöministeriet bereder för statsrådets godkännande de åtgärder som beredningen av lagstiftningen förutsätter eller andra åtgärder på nationell nivå som ska inkluderas i den gemensamma planen.

Kommunen ska som ett led i uppgörandet av luftvårdsplanen bedöma om det finns ett behov att tillämpa strängare utsläppsgränsvärden på medelstora energiproducerande anläggningar på kommunens område än de som anges i direktivet om medelstora förbränningsanläggningar, om tillämpningen av sådana utsläppsgränsvärden effektivt skulle bidra till en märkbar förbättring av luftkvaliteten. Vid bedömningen ska det tas hänsyn till resultatet av det informationsutbyte som organiseras av Europeiska kommission enligt artikel 6.10 i det direktivet.

145 a §

Undantag från skyldigheten att utarbeta en luftvårdsplan

En luftvårdsplan behöver inte utarbetas

1) om det är fråga om en i 148 § avsedd överskridning av gränsvärdena för inandningsbara partiklar (PM₁₀),

2) om det är fråga om en överskridning av gränsvärdena som kan tillskrivas naturliga källor och som avses i 148 a § eller en skyldighet för genomsnittlig exponeringsminskning, och

3) för att uppnå målvärdena för ozon, om det med hänsyn till geografiska och meteorologiska förhållanden inte finns några faktiska möjligheter att minska ozonkoncentrationerna och om åtgärder skulle medföra orimliga kostnader.

I situationer som omfattas av tillämpningsområdet för 1 mom. 3 punkten ska den myndighet som ansvarar för utarbetandet av luftvårdsplanen ge Europeiska kommissionen och de aktörer som avses i 144 a § 1 mom. en detaljerad motivering till varför det inte finns faktiska möjligheter att minska koncentrationerna, och att det därför har beslutats att ingen luftvårdsplan ska utarbetas. På detta informerande tillämpas vad som i 144 a § 2 mom. föreskrivs om sätten att informera.

Om det är fråga om en i 211 a § avsedd överskridning av ett gränsvärde på grund av betydande gränsöverskridande luftföroreningar, tillämpas vad som i den paragrafen föreskrivs om gemensamma handlingsplaner som görs upp tillsammans med andra medlemsstater och annat samarbete med andra medlemsstater i Europeiska unionen och stater som inte hör till Europeiska unionen.

145 b §

Krav på luftvårdsplanens innehåll

Luftvårdsplanen ska innehålla för utarbetandet av planen väsentliga uppgifter om den situation som avses i 145 § 1 mom. och åtgärder för att minska utsläpp som påverkar luftkvaliteten. Vid behov ska planen även innehålla åtgärder för att skydda känsliga och utsatta grupper. I planen ska dessutom vid behov i fråga om de berörda föroreningarna bedömas risken för att tröskelvärdena för larm överskrids i samband med utarbetandet av den handlingsplan på kort sikt som avses i 146 §.

Om en överskridning av ett gränsvärde eller en situation där målvärdet för ozon inte uppnås redan behandlas i den färdplan för luftvården som avses i 145 d §, ska det säkerställas att de åtgärder som anges i färdplanen för luftvården är lämpliga för att hålla överskridningstiden så kort som möjligt och vid behov vidta kompletterande och mer effektiva åtgärder samt iakttäta förfarandet enligt 147 § 4 mom. för att uppdatera färdplanen för luftvården.

Närmare bestämmelser om innehållet i en luftvårdsplan får utfärdas genom förordning av statsrådet i enlighet med vad som föreskrivs i luftkvalitetsdirektivet.

145 c §

Överensstämmelse med andra nationella planer som påverkar luftkvaliteten och som förutsätts i EU-lagstiftningen

Det ska i möjligaste mån säkerställas att luftvårdsplanens innehåll stämmer överens med andra nationella planer som EU-lagstiftningen förutsätter och som i betydande grad påverkar luftkvaliteten. Om det målvärde för ozon som fastställts med stöd av 141 § för att trygga luftkvaliteten inte uppnås, ska miljöministeriet säkerställa att det nationella luftvårdsprogram som avses i 149 c § och som förutsätts i direktivet om nationella utsläppstak innehåller åtgärder för att ingripa i förekomsten av sådana ozonbildande ämnen som omfattas av direktivets tillämpningsområde.

Närmare bestämmelser om andra i 1 mom. avsedda planer som förutsätts i EU-lagstiftningen och som i betydande grad påverkar luftkvaliteten får utfärdas genom förordning av statsrådet i enlighet med vad som föreskrivs i luftkvalitetsdirektivet.

145 d §

Skyldighet att utarbeta en färdplan för luftvården och krav på färdplanens innehåll

Om det gränsvärde för tryggnad av luftkvaliteten som ska iakttas från och med den 1 januari 2030 och som föreskrivits med stöd av 141 § överskrids eller det målvärde för ozon som föreskrivits med stöd av den paragrafen inte uppnås mellan den 1 januari 2026 och den 31 december 2029, ska den ansvariga aktör som avses i 2 mom. utarbeta en färdplan för luftvården som gäller föroreningen i fråga för att dessa gränsvärden eller målvärden ska kunna nås inom de tidsfrister som föreskrivits för dem.

På ansvaret för utarbetandet av en färdplan för luftvården tillämpas 145 § 3 mom.

Färdplanen för luftvården ska innehålla för utarbetandet av planen väsentliga uppgifter om den situation som avses i 1 mom. och åtgärder för att minska utsläpp som påverkar luftkvaliteten. Vid behov ska planen även innehålla åtgärder för att skydda känsliga och utsatta grupper. I planen ska dessutom vid behov i fråga om de berörda föroreningarna bedömas risken för att tröskelvärdena för larm överskrids i samband med utarbetandet av den handlingsplan på kort sikt som avses i 146 §.

Vid utarbetandet av färdplanen för luftvården tillämpas vad som i 145 c § föreskrivs om överensstämmelse med andra nationella planer som påverkar luftkvaliteten och som förutsätts i EU-lagstiftningen.

Närmare bestämmelser om innehållet i en färdplan för luftvården får utfärdas genom förordning av statsrådet i enlighet med vad som föreskrivs i luftkvalitetsdirektivet.

145 e §

Undantag från skyldigheten att utarbeta en färdplan för luftvården

En färdplan för luftvården behöver inte utarbetas

1) om det är fråga om en i 148 § avsedd överskridning av gränsvärdena för inandningsbara partiklar (PM₁₀),

2) om det är fråga om en överskridning av gränsvärdena som kan tillskrivas en naturlig källa och som avses i 148 a §,

3) för att uppnå målvärdena för ozon, om det med hänsyn till geografiska och meteorologiska förhållanden inte finns några faktiska möjligheter att minska ozonkoncentrationerna och om åtgärder skulle medföra orimliga kostnader, och

4) om referensscenariot enligt punkt A.5 i bilaga VIII till luftkvalitetsdirektivet visar att gränsvärdet eller målvärdet redan uppnås genom befintliga åtgärder, även när överskridandet beror på tillfällig verksamhet som påverkar föroreningskoncentrationerna under ett års tid.

I situationer som omfattas av tillämpningsområdet för 1 mom. 3 punkten ska den myndighet som ansvarar för utarbetandet av färdplanen för luftvården ge Europeiska kommissionen och de aktörer som avses i 144 a § 1 mom. en detaljerad motivering till varför det inte finns faktiska möjligheter att minska överskridningarna, och att det därför har beslutats att ingen färdplan för luftvården ska utarbetas. På detta informerande tillämpas vad som i 144 a § 2 mom. föreskrivs om sätten att informera.

Om det är fråga om en i 211 a § avsedd överskridning av ett gränsvärde på grund av betydande gränsoverskridande luftföroreningar, tillämpas vad som i den paragrafen föreskrivs om gemensamma färdplaner för luftvården som görs upp tillsammans med andra medlemsstater och annat samarbete med andra medlemsstater i Europeiska unionen och stater som inte hör till Europeiska unionen.

146 §

Skyldighet att utarbeta en handlingsplan på kort sikt och krav på handlingsplanens innehåll

Om det med stöd av 141 § föreskrivna tröskelvärden för larm, som fastställts för att trygga luftkvaliteten, riskerar att överskridas eller överskrids, ska den ansvariga aktör som avses i 2 mom. utarbeta en handlingsplan på kort sikt för hur risken för överskridning ska kunna minskas och hur den tid då tröskelvärdet överskrids ska kunna förkortas. Om det är fråga om en i 211 a § avsedd överskridning av ett tröskelvärde för larm på grund av betydande gränsöverskridande luftföroreningar, tillämpas vad som i den paragrafen föreskrivs om gemensamma handlingsplaner som görs upp tillsammans med andra medlemsstater och annat samarbete med andra medlemsstater i Europeiska unionen och stater som inte hör till Europeiska unionen.

På ansvaret för att utarbeta en handlingsplan på kort sikt tillämpas 145 § 3 mom.

En handlingsplan på kort sikt ska innehålla sådana uppgifter om den situation som avses i 1 mom. som är väsentliga med tanke på utarbetandet av planen samt sådana brådskande åtgärder som kan genomföras på kort sikt för att minska utsläppen genom vilka luftkvaliteten kan påverkas så snabbt som möjligt. Vid behov ska det vid beredningen av planen även övervägas åtgärder för att skydda känsliga och utsatta grupper.

Närmare bestämmelser om innehållet i en handlingsplan på kort sikt får utfärdas genom förordning av statsrådet i enlighet med vad som föreskrivs i luftkvalitetsdirektivet.

146 a §

Undantag från skyldigheten att utarbeta en handlingsplan på kort sikt och från kraven på handlingsplanens innehåll

Om det med stöd av 141 § föreskrivna tröskelvärden för larm för ozon, som fastställts för att trygga luftkvaliteten, riskerar att överskridas eller överskrids, behöver en handlingsplan på kort sikt inte utarbetas, om det med hänsyn till de geografiska, meteorologiska och ekonomiska förhållandena inte finns goda förutsättningar för att minska risken för, varaktigheten av eller graden av ett sådant överskridande.

Om förutsättningarna för att minska risken för ett sådant överskridande för partiklar (PM₁₀ och PM_{2,5}) är kraftigt begränsade, med hänsyn till de lokala geografiska och meteorologiska förhållandena och särdragen hos värmesystem för bostäder, får det utarbetas en kortsiktig handlingsplan som endast inbegriper åtgärder som syftar till att skydda både allmänheten och känsliga och utsatta grupper, samt lättbegriplig information om rekommenderade försiktighetsåtgärder för att minska exponeringen för det uppmätta eller förväntade överskridandet.

147 §

Tidsfrister för utarbetande och uppdatering av planer för förbättring av luftkvaliteten samt innehållskrav för uppdateringar

En luftvårdsplan enligt 145 § ska utarbetas så snart som möjligt och senast två år från utgången av det kalenderår då överskridandet av det miljö kvalitetskrav som föreskrivits för tryggnad av luftkvaliteten med stöd av 141 § registrerades eller ett målvärde som föreskrivits med stöd av den paragrafen inte uppnåddes.

En färdplan för luftvården enligt 145 d § ska utarbetas så snart som möjligt och senast två år från utgången av det kalenderår under vilket överskridandet av det gränsvärde för tryggnad av luftkvaliteten som föreskrivits med stöd av 141 § registrerades eller det målvärde för ozon som föreskrivits med stöd av den paragrafen inte uppnåddes med hänsyn till vad som i 145 d § 1 mom. föreskrivs om skyldigheten att utarbeta en färdplan för luftvården.

En handlingsplan på kort sikt enligt 146 § ska utarbetas utan dröjsmål efter det att tröskelvärdet för larm riskerar att överskridas eller överskrids.

Om överskridandet kvarstår under det tredje kalenderåret efter utgången av tidsfristen för utarbetandet av en luftvårdsplan eller en färdplan för luftvården, ska den myndighet som ansvarar för utarbetandet av planen uppdatera planen senast fem år efter utgången av den föregående tidsfristen för planen. Vid uppdateringen av planen ska de åtgärder som ingår i planen uppdateras, inbegripet deras inverkan på de beräknade utsläppen och koncentrationerna. Dessutom ska planen innehålla ytterligare och effektivare åtgärder för att hålla perioden av överskridande så kort som möjligt.

Minst vart femte år ska en ny bedömning göras av de grunder på vilka en luftvårdsplan som gäller målvärdet för ozon och en färdplan för luftvården enligt 145 a och 145 e § inte behöver utarbetas.

147 a §

Förfarande för utarbetande av planer för förbättring av luftkvaliteten, information om planerna och överlämnande av information

Vid beredningen av en sådan plan för förbättring av luftkvaliteten som avses i 145 §, 145 d § och 146 § ska den myndighet som ansvarar för utarbetandet av planen utarbeta ett utkast till plan som innehåller ett utkast till planens innehåll och ett koncist sammandrag. Om det är fråga om ett sådant utkast till handlingsplan på kort sikt som avses i 146 § [där det anges vilka brådskande åtgärder som ska vidtas], kan den myndighet som ansvarar för utkastet kontakta miljöministeriet. Miljöministeriet kan begära att kommissionen anordnar ett sådant utbyte av bästa praxis mellan medlemsstaterna som avses i artikel 20 i luftkvalitetsdirektivet.

Den myndighet som ansvarar för utarbetandet av en sådan plan för förbättring av luftkvaliteten som avses i 145 §, 145 d § och 146 § ska begära utlåtande om utkastet till plan av Tillstånds- och tillsynsverket och andra myndigheter till vars verksamhetsområde eller uppgifter planen i väsentlig grad hänför sig. Alla aktörer som avses i 144 a § 1 mom. ska i tillräckligt god tid ges tillfälle att bekanta sig med utkastet till plan och framföra sina åsikter om utkastet till plan och betydande uppdateringar innan planen färdigställs. Minst 30 dagar ska reserveras för framförandet av åsikter.

Information om en färdig i 145, 145 d och 146 § avsedd plan för förbättring av luftkvaliteten med tillhörande motivering samt om hur utlåtandena och åsikterna har blivit beaktade ska lämnas på det sätt som föreskrivs i 144 a § 2 mom. Dessutom ska den lämnas till miljöministeriet, Tillstånds- och tillsynsverket och andra aktörer som behövs för utarbetandet av planen inom en månad. Kommunen ansvarar i samarbete med Meteorologiska institutet för att planen för förbättring av luftkvaliteten lämnas till Europeiska kommissionen på det sätt som förutsätts i artikel 23 i luftkvalitetsdirektivet. En i 145 § avsedd luftvårdsplan och en i 145 d § avsedd färdplan för luftvården ska lämnas till Europeiska kommissionen inom två månader från godkännandet i samarbete med Meteorologiska institutet. En i 146 § avsedd handlingsplan på kort sikt ska lämnas till kommissionen inom ett år från det att den godkändes i samband med den årliga rapportering av övervakningsdata om luftkvaliteten som avses i 142 c §.

Vid uppdatering av en sådan plan för förbättring av luftkvaliteten som avses i 145 §, 145 d § och 146 § ska iaktas vad som i 1 mom. föreskrivs om begäran om utlåtanden och framförande av åsikter.

I fråga om en sådan plan för förbättring av luftkvaliteten som avses i 145 §, 145 d § och 146 § ska det årligen före den 15 maj överlämnas information om genomförandet av de åtgärder som planen inbegriper samt om uppdatering av planen till Tillstånds- och tillsynsverket och miljöministeriet.

Närmare bestämmelser om överlämnande av planer för förbättring av luftkvaliteten till Europeiska kommissionen får utfärdas genom förordning av statsrådet i enlighet med luftkvalitetsdirektivet och de genomförandeakter som kommissionen antar med stöd av det.

147 b §

Förlängning av tidsfrister som gäller gränsvärden

I ett område där de gränsvärden för partiklar (PM₁₀ och PM_{2,5}), kvävedioxid, bensen eller bens(a)pyren som föreskrivits med stöd av 141 § för tryggande av luftkvaliteten riskerar att överskridas efter den föreskrivna tidsfristen, kan en kommun ansöka om förlängning av tidsfristen under en tidsperiod som är motiverad i en färdplan för luftvården och för högst fem eller tio år, under de förutsättningar som anges i artikel 18 i luftkvalitetsdirektivet.

Ansökan om förlängning av tidsfristen ska lämnas in till miljöministeriet senast den 31 december 2028 och sändas till Tillstånds- och tillsynsverket för kännedom. Om förutsättningarna för förlängning av tidsfristen uppfylls, kompletterar miljöministeriet ansökan och överlämnar den till Europeiska kommissionen för bedömning senast den 31 januari 2029. Den kommun som förlängningen gäller ska i enlighet med 147 a § lämna en färdplan för luftvården till Europeiska kommissionen senast den 31 december 2028.

Om ett gränsvärde inte kan uppnås inom den förlängda tidsfrist som godkänts av Europeiska kommissionen, kan kommunen lämna in en ansökan om förlängning av tidsfristen i fråga om detta gränsvärde för en andra och sista gång. En ny ansökan kan lämnas in för en period på högst två år från utgången av den första förlängningsperioden och som är motiverad av en uppdaterad färdplan för luftvården, förutsatt att villkoren i artikel 18 i luftkvalitetsdirektivet är uppfyllda.

Miljöministeriet fattar beslut i ärendet på basis av Europeiska kommissionens ståndpunkt enligt artikel 18.4 femte och sjätte styckena i luftkvalitetsdirektivet. Miljöministeriet ska informera de aktörer som avses i 144 a § 1 mom. om beslutet med iakttagande av vad som i 144 a § 2 mom. föreskrivs om sätten att informera.

Närmare bestämmelser om förutsättningarna för förlängning av tidsfristen och om de uppgifter som ska lämnas i ansökan får utfärdas genom förordning av statsrådet i enlighet med luftkvalitetsdirektivet.

148 §

Överskridning av gränsvärden orsakad av sandning och saltning

Kommunen kan fastställa sådana områden där det gränsvärde för inandningsbara partiklar (PM₁₀) som föreskrivs med stöd av 141 § överskrids på grund av partikelbelastning som orsakas av sandning eller saltning i samband med vinterunderhåll av gator och vägar enligt artikel 17 i luftkvalitetsdirektivet. I sådana situationer kan kommunen i stället för en luftvårdsplan göra en utredning om överskridningen, orsakerna till den och åtgärderna för att minska koncentrationerna. En förutsättning för en utredning ska kunna göras är att kommunen kan lägga fram i artikel 17.2 i luftkvalitetsdirektivet avsedda belägg för att överskridningarna beror på partikelbelastning till följd av sandning eller saltning och att rimliga åtgärder har vidtagits för att minska sådana koncentrationer.

[Kommunen ska i samarbete med Meteorologiska institutet lämna Europeiska kommissionen de uppgifter som avses i 1 mom. på det sätt som förutsätts i artikel 17.2 i luftkvalitetsdirektivet och för att upprätta den förteckning som avses i den punkten.]

Närmare bestämmelser om fastställande av den partikelbelastning som avses i denna paragraf, framläggande av belägg, innehållet i utredningen och lämnande av uppgifter till Europeiska

kommissionen får utfärdas genom förordning av statsrådet i enlighet med luftkvalitetsdirektivet och de genomförandeakter som kommissionen antar med stöd av det.

148 a §

Bidrag från naturliga källor

En kommun kan identifiera områden där överskridanden av sådana gränsvärden som föreskrivits för trygghet av luftkvaliteten med stöd av 141 § eller av skyldigheterna för genomsnittlig exponeringsminskning beror på naturliga källor enligt artikel 16 i luftkvalitetsdirektivet. Identifiering av sådana områden förutsätter att kommunen kan lägga fram sådana belägg som avses i artikel 16.2 och som visar att överskridandena beror på naturliga källor.

[Kommunen ska i samarbete med Meteorologiska institutet lämna Europeiska kommissionen de uppgifter som avses i 1 mom. på det sätt som förutsätts i artikel 16.2 i luftkvalitetsdirektivet och för att upprätta den förteckning som avses i den punkten.]

Närmare bestämmelser om fastställande av det bidrag som avses i denna paragraf och om de uppgifter som ska lämnas till Europeiska kommissionen får utfärdas genom förordning av statsrådet i enlighet med luftkvalitetsdirektivet och de genomförandeakter som kommissionen antar med stöd av det.

186 §

Rätt att inleda ärenden

Om tillsynsmyndigheten inte vidtar åtgärder på basis av det inledande som avses i 1 mom., ska den fatta ett skriftligt beslut i ärendet.

186 a §

Rätt att inleda vissa ärenden som gäller luftkvalitet

Om utarbetandet eller uppdateringen av en plan för förbättring av luftkvaliteten [enligt 145 §, 145 d § och 146 §] inte har inletts på initiativ av kommunen, Livsmedelsverket eller Tillstånds- och tillsynsverket, kan ärendet skriftligen inledas hos Tillstånds- och tillsynsverket av

- 1) den som är part, och
- 2) registrerade föreningar och stiftelser vars syfte är att främja miljöskydd, hälsoskydd eller naturvård eller trivseln i boendemiljön och vars verksamhetsområde planen gäller.

Om Tillstånds- och tillsynsverket inte vidtar åtgärder på basis av det inledande som avses i 1 mom., ska den fatta ett skriftligt beslut i ärendet.

Rätt att inleda ett ärende för att utreda om den myndighet som [enligt 142 a §] ansvarar för ordnandet av övervakningen av luftkvaliteten har iakttagit kraven enligt lagstiftningen på antalet provtagningspunkter och deras placering i anslutning till övervakningen av luftkvaliteten har den som är part och registrerade föreningar och stiftelser vars syfte är att främja miljöskydd, hälsoskydd eller naturvård eller trivseln i boendemiljön och vars verksamhetsområde övervakningen av luftkvaliteten gäller. Ärendet ska inledas skriftligen hos Tillstånds- och tillsynsverket. Tillstånds- och tillsynsverket ska utifrån inledandet fatta ett skriftligt beslut i ärendet.

190 §

Sökande av ändring

Bestämmelser om sökande av ändring genom besvär i beslut om godkännande av kommunala miljöskyddsföreskrifter och taxan för behandlingsavgifter finns i kommunallagen.

191 §

Besvärsrätt

Om inte något annat föreskrivs nedan, har besvärsrätt i ett beslut som en myndighet har meddelat med stöd av denna lag

- 1) den som är part,
- 2) registrerade föreningar och stiftelser vars syfte är att främja miljöskydd, hälsoskydd eller naturvård eller trivseln i boendemiljön och inom vars verksamhetsområde miljökonsekvenserna uppträder,
- 3) den kommun där verksamheten är placerad och andra kommuner inom vars område verksamhetens miljökonsekvenser uppträder,
- 4) den statliga tillsynsmyndigheten samt den kommunala miljöförhållningsmyndigheten i den kommun där verksamheten är placerad och i kommunerna inom det område som påverkas av verksamheten,
- 5) myndigheter som bevakar allmänt intresse i ärendet,
- 6) sametinget på den grunden att den verksamhet som avses i miljöförhållningsförhållanden försämrar samernas rätt att som ursprungsfolk bevara och utveckla sitt språk och sin kultur,
- 7) skoltornas byastämman på den grunden att den verksamhet som avses i miljöförhållningsförhållanden försämrar skoltornas levnadsförhållanden och möjligheter att bedriva i skoltornlagen avsedda naturnäringar.

Den statliga tillsynsmyndigheten och den kommunala miljöförhållningsmyndigheten har dessutom rätt att i syfte att bevaka det allmänna miljöskyddsintresset eller av annan grundad anledning anföra besvär över ett beslut genom vilket Vasa förvaltningsdomstol har ändrat eller upphävt dess beslut.

Utöver de som nämns i kommunallagen har Tillstånds- och tillsynsverket besvärsrätt i fråga om beslut som avses i 190 § 4 mom.

Rätt att anföra besvär över tillsynsmyndighetens beslut enligt 186 § 3 mom. har den som inledde det ärende som beslutet gäller.

194 a §

Sökande av ändring i vissa fall som har ett samband med luftkvaliteten

Ändring i ett beslut av en kommun, Tillstånds- och tillsynsverket och en livskraftscentral, genom vilket de godkänner en plan för förbättring av luftkvaliteten [enligt 145 §, 145 d § och 146 §] som de utarbetat eller åtgärder som gäller dem och som ingår en gemensam plan för förbättring av luftkvaliteten enligt de paragraferna får sökas genom besvär på det sätt som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

Ändring i ett beslut genom vilket statsrådet godkänner en sådan plan för förbättring av luftkvaliteten som avses i [145 §, 145 d § och 146 §] eller i de paragraferna avsedda åtgärder som ska ingå i en gemensam plan för förbättring av luftkvaliteten och som förutsätter godkännande av statsrådet får sökas på det sätt som föreskrivs i 190 § 2 mom.

Sådana beslut som avses i 1 och 2 mom. delges genom offentlig kungörelse enligt 62 a § i förvaltningslagen och kan verkställas trots att ändring har sökts, om inte fullföljdsdomstolen bestämmer något annat.

Bestämmelserna i 1–3 mom. ska även tillämpas på beslut genom vilka en plan för förbättring av luftkvaliteten eller de åtgärder som varje myndighet ska vidta och som ska ingå i en gemensam plan uppdateras.

I ett beslut av Tillstånds- och tillsynsverket som meddelats med anledning av ett ärende som har inletts enligt 186 a § får ändring sökas genom besvär på det sätt som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

194 b §

Besvärsrätt i vissa fall som har ett samband med luftkvaliteten

Rätt att anföra besvär över ett sådant beslut av en kommun, Tillstånds- och tillsynsverket och en livskraftscentral som avses i 194 a § 1 och 4 mom. har den som är part och registrerade föreningar och stiftelser vars syfte är att främja miljöskydd, hälsoskydd eller naturvård eller trivseln i boendemiljön och vars verksamhetsområde den plan som är föremål för beslutet gäller. Om det är fråga om ett beslut av kommunen, har också Tillstånds- och tillsynsverket besvärsrätt i egenskap av en myndighet som bevakar allmänintresset. Rätt att anföra besvär över ett sådant beslut av statsrådet som avses i 194 a § 2 och 4 mom. har den som är part samt sådana riksfattande registrerade föreningar och stiftelser vars syfte är att främja miljöskydd, hälsoskydd eller naturvård eller trivseln i boendemiljön.

Rätt att anföra besvär över Tillstånds- och tillsynsverkets beslut enligt 194 § 4 mom. har den som inledde det ärende som beslutet gäller.

195 §

Sökande av ändring i vissa andra fall

---

209 §

Kvalitetssäkring av mätningar och undersökningar

Meteorologiska institutet svarar för kontrollen av att mätsystemen för luftkvalitet och modelleringstillämpningarna enligt artikel 5 b och d i luftkvalitetsdirektivet överensstämmer med kraven samt för att mätresultaten kontrolleras enligt avsnitt F i bilaga V och att modelleringstillämpningarnas noggrannhet främjas enligt avsnitt G i bilaga V. Ett skriftligt utlåtande om kontrollen ska avges årligen. Utlåtandet ska lämnas till miljöministeriet senast den 31 juli varje år.

---

211 a §

Gränsöverskridande luftföroreningar

Om de miljö kvalitetskrav som föreskrivits för tryggnad av luftkvaliteten med stöd av 141 § överskrids eller de målvärden som föreskrivits med stöd av den paragrafen inte uppnås i Finland på grund av betydande gränsöverskridande luftföroreningar, ska en kommun underrätta miljöministeriet om detta.

Miljöministeriet ska utifrån underrättelsen inleda samarbete enligt artikel 21 i luftkvalitetsdirektivet för att komma till rätta med luftföroreningen tillsammans med den närliggande medlemsstat som den gränsöverskridanden luftföroreningen härrör från. Miljöministeriet ska sörja för att de behöriga myndigheterna i andra medlemsstater informeras och bereda Europeiska kommissionen möjlighet att medverka i samarbetet. Informationen ska också göras tillgänglig för allmänheten.

I en situation där ett gränsvärde eller ett tröskelvärde för larm överskrids ska miljöministeriet efter att ha hört kommunen vid behov vidta åtgärder för att bereda och genomföra en gemensam plan i enlighet med artikel 19 eller artikel 20 i luftkvalitetsdirektivet tillsammans med medlemsstaten i fråga.

Miljöministeriet är behörig myndighet för att bedriva samarbete med en annan medlemsstat enligt artikel 21 i luftkvalitetsdirektivet på dennas initiativ och sörja för att allmänheten i Finland informeras om samarbetet. Informationen till allmänheten i Finland ska lämnas med hjälp av det allmänna datanätet. Senast tre månader efter det att den andra EU-medlemsstaten har tagit initiativet ska den i god tid ges ett svar och kommissionen ska underrättas om detta.

Miljöministeriet ska när det lämnar information som avses i 2 mom. och utarbetar gemensamma planer som avses i 3 mom. sträva efter att vid behov även samarbeta med närliggande stater utanför Europeiska unionen.

Helsingfors den 20xx

Statsminister

Förnamn Efternamn

